

LUNDS
UNIVERSITET

GDE Latinamerika

GLOBALT DYNAMISKT ENGAGEMANG | 2024

GDE Latinamerika

Globalt engagemang är en självklar och nödvändig del i Lunds universitets arbete för att kunna fortsätta utvecklas som ett internationellt ledande universitet som värnar demokrati, mänskliga rättigheter och akademisk frihet. Globalt dynamiskt engagemang (GDE) stärker och utvecklar vårt internationella genomslag inom forskning, utbildning, innovation och samverkan och befäster samtidigt vår plats på den globala arenan. Som ett av fyra prioriterade områden i universitetets strategiska arbete bidrar GDE med innovativa, digitala och hållbara förutsättningar och skapar – The University of Choice.

Lunds universitet globala engagemang är:

- Partnerskap som åstadkommer ett internationellt genomslag över tid och matchar universitetets inriktning och mål med forskning, utbildning och innovation
- Samarbeten som berikar forskning och utbildning och leder till global utveckling och stärker universitetets konkurrenskraft och attraktivitet
- Medlemskap i nätverk och allianser som maximerar kvaliteten i universitetets verksamhet och ökar möjligheterna att påverka utvecklingen både inom och utanför Europa

Globalt dynamiskt engagemang bygger på en kontinuerlig omvärldsanalys. Världen förändras snabbt och blir alltmer komplex och osäker. Geopolitiska kriser och konflikter, demografiska förändringar, ökade ojämlikheter, ökad autokratisering och minskat förtroende för expert- och kunskapsorganisationer påverkar lärosäten på ett genomgripande sätt. Dessutom står akademin inför utmaningen med bristande akademisk frihet på många platser i världen, och regelverk som försvårar internationellt samarbete och internationell rekrytering.

I denna kontext skapar GDE förutsättningarna för det universitetsövergripande internationella arbetet. Det utgör ett stöd för universitetet att arbeta med de internationella frågorna. Som universitet blir vi bättre rustade att agera utifrån förändringar i omvärlden och kan genom färdplaner göra nödvändiga prioriteringar i det globala engagemanget inom forskning, utbildning, innovation och samverkan.

I denna färdplan för Latinamerika presenteras prioriteringar för arbetet under kommande år samt information om universitetets engagemang i området. Färdplanen utesluter inte att även andra frågor kan komma att bli aktuella.

Kristina Eneroth

Vicerektor för strategi, samverkan och internationella frågor

Lägesanalys Latinamerika

Från och med 2000-talets början har Latinamerika genomgått ett betydande lyft i termer av fattigdomsbekämpning och ekonomisk tillväxt, men variationerna är stora. Att Latinamerika är den minst jämställda regionen i världen förstärker ofta ett redan polariserat politiskt klimat.

Rättighetsfrågor inom bl a områdena miljö, urfolk, hbtqi-personer, kvinnor, fackliga rättigheter, demokrati och fred har varit högt upp på agendan. Men även konservativa motkrafter har en stark påverkan i exempelvis frågor rörande jämställdhet och sexuell och reproduktiv hälsa. Flera länder präglas av ett tilltagande hot mot demokratin. De största inskränkningarna mot yttrandefriheten sker i Nicaragua, Kuba och Venezuela. I motsats har Chile, Costa Rica och Uruguay kontinuerligt stärkt sina demokratier.

60–70 procent av världens biologiska mångfald samt 30 procent av världens sötvatten finns i Latin-

amerika. Den snabba avskogningen som sker i bl a Amazonas och smältande glaciärer i Anderna och i subantarktiska regioner är omedelbara ekologiska hot.

Lunds universitet (LU) är ledande i Sverige gällande sampublicationer med Latinamerika. LU har en bred portfölj av institutionella avtal med latinamerikanska lärosäten, nätverk, forskningsfinansierare och stipendieorganisationer. LU:s samordningsgrupp för Latinamerika har en bred förankring bland fakulteterna och genererar värdefull expertis.

LU:s ledarskap i den svensk-chilenska samarbetsplattformen ACCESS samt universitetets samarbete med chilenska partner är fortsatt prioriterat. Likaså samarbetet med den brasilianska delstaten São Paulos forskningsråd (FAPESP). Vidare kommer LU under 2024 utveckla studentutbytesavtal med lärosäten i Costa Rica och Uruguay.

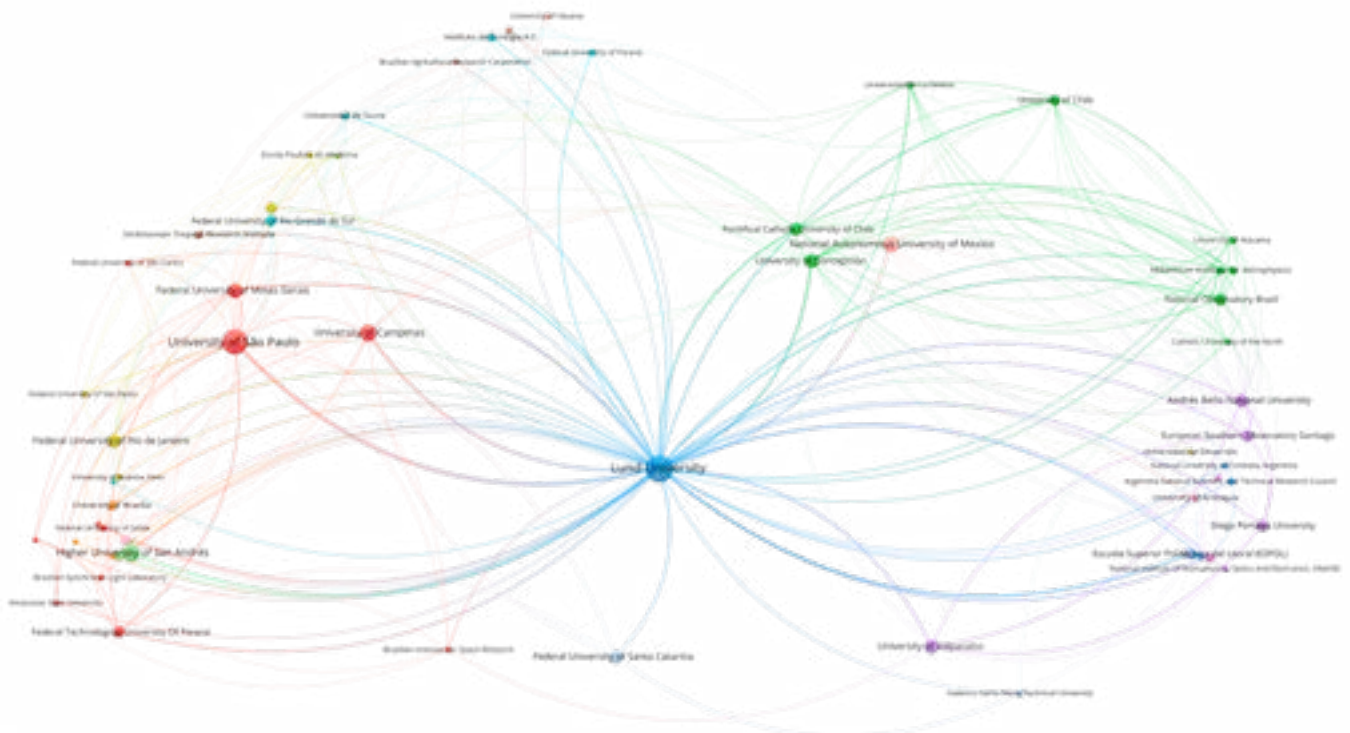
Forsknings-samarbete

De senaste 10 åren har visat en tydlig uppåtgående trend för sampublicationer mellan Sverige och Latinamerika. Detta återspeglas även hos Lunds universitet som ligger i topp bland svenska lärosäten vad gäller sampublicationer med aktörer från området.

Brasilien står för cirka 60 procent av alla sampublicationer mellan LU och Latinamerika. Förutom Brasilien är Mexiko, Chile och Argentina länder som LU har ett betydande antal sampublicationer med.

På lärosätetsnivå dominerar Universidade de São Paulo, Brasilien, följt av Universidad Mayor de San

Andrés, Bolivia, Universidad Nacional Autónoma de México, Universidade Estadual De Campinas, Brasilien och Universidad de Concepción, Chile. Bilden nedan visar LU:s sampubliceringsmönster i Latinamerika.

Cirklarnas storlek återspeglar omfattningen på sampublicationerna med LU 2018–2022 och färgerna visar sampubliceringsmönster mellan lärosätena i området. Informationen hämtad från LUCRIS.

Sedan 2016 har LU i samarbete med Uppsala universitet koordinerat den svensk-chilenska plattformen ACCESS vars syfte är att stimulera forskningsarbeten mellan Sverige och Chile. Sedan starten har drygt 70 lärare forskare och doktorander vid LU varit engagerade i aktiviteter såsom workshops, forskningsprojekt och forskarskola. Vidare har ytterligare 30-talet ledningsrepresentanter, administratörer och studenter varit engagerade i olika aktiviteter kopplade till ACCESS. Arbetet med ACCESS har i praktiken inneburit att LU konsoliderat ett fördjupat samarbete med chilenska aktörer inom högre utbildning.

LU har sedan 2017 ett avtal med São Paulos forskningsråd FAPESP (Brasilien) för samfinansierade frömedelsprojekt för LU-forskare i samarbete med

brasilianska forskare från delstaten São Paulo. Gemensamma utlysningar har hållits 2018, 2019 och 2023. Utlysningar genomförs 2024.

LU deltar aktivt i uppbyggnaden av nationella forskningssystem i Bolivia (Universidad Mayor de San Andrés) som främst handledare åt forskarstudenter. Sex projekt har beviljats medel från Sida 2021–2025; fem från LTH och ett från N.

Under den senaste 10-årsperioden har LU-forskare tilldelats medel för två Horisont 2020-projekt med argentinska samarbetspartner och två med chilenska samarbetspartner. Medel från STINT och Knut och Alice Wallenbergs stiftelse har beviljats för samarbete med Brasilien, Chile, Costa Rica, Mexiko och Uruguay.

Utbildningssamarbete och studentrekrytering

Lunds universitet har 22 utbytesavtal med 17 lärosäten i åtta länder – Argentina, Brasilien, Chile, Colombia, Ecuador, Mexiko, Peru och Venezuela – varav åtta avtal är universitetsgemensamma.

Studentmobilitet till och från Latinamerika är liten i relation till universitetets totala studentmobilitet, men bred vad gäller destinationer. Det finns dock vissa luckor, till exempel i Karibien och Uruguay. För LU:s studenter är Chile den i särklass populäraste destinationen och högst söktryck uppvisas för Pontificia Universidad Católica de Chile.

LTH står för cirka 60 procent av universitetets inkommande och utgående studentmobilitet med Latinamerika. Framför allt genereras denna mobilitet utifrån nätverken Magalhaes, Global Engineering3 och T.I.M.E. som alla har latinamerikanska medlemmar. Det finns intresse bland fakulteterna att utveckla samarbetet med befintliga partner i området och eventuellt initiera nya.

Latinamerika

Avtal: 22

Partner: 17

Inresande studenter totalt 2022/23: 220

Utbytesstudenter 2022/23: in 40, ut 15

Informationen hämtad från Kuben

Inom ramen för Erasmus+ International Credit Mobility kommer LU under 2024 söka medel för mobilitet med Pontificia Universidad Católica de Chile (universitetsgemensamt) samt Universidad Externado, Colombia (EHL).

Latinamerika har varit en intressant marknad för LU sedan starten av det gemensamma rekryteringsarbetet 2010. Lärosäten med hög utbildningskvalitet, en växande medelklass och stipendie-/finansieringsmöjligheter, i kombination med en stark vilja hos många studenter att läsa utomlands, gör att marknaden är

mycket intressant för LU. Även om inget av länderna i Latinamerika har högsta prioritet i det internationella rekryteringsarbetet som koordineras av sektionen Externa relationer, kommer marknadsföringsinsatser att göras i bl a Brasilien, Chile, Colombia, Mexiko, Peru och Uruguay. I dagsläget har LU avtal med finansieringsorganisationer i Chile, Colombia, Mexiko, Uruguay, samt i Guatemala och Honduras. Universitetet är även godkänt lärosäte hos finansieringsorganisationer i Peru och Ecuador.

Nätverk, partnerskap och innovation

Universitas 21 (U21) har två latinamerikanska medlemmar: Instituto Tecnológico de Monterrey i Mexiko och Pontificia Universidad Católica de Chile. Samarbetet inom ACCESS är en följd av kontakter som initierades via Lunds universitets U21-medlemskap.

LU har gedigen erfarenhet av kapacitetsuppbyggande program. Ett exempel är LUCE:s (Lund University Commissioned Education) projekt om innovation och entreprenörskap med kubanska motparter finansierat av Näringslivets internationella råd. Vidare har ACCESS återkommande workshops där bl a VINNOVA och Chiles motsvarighet CORFO deltagit för att identifiera kontaktytor och synergier med näringsliv och NGO:er.

CISB (Swedish-Brazilian Research and Innovation Centre), ett nätverk finansierat av SAAB, är ett annat exempel där det svenska och brasilianska näringslivet samverkar med svenska lärosäten. CISB:s arbete syftar till att underlätta gemensam kunskapsöverföring mellan Sverige och Brasilien som ett led i köpet av JAS 39 Gripen. LU:s deltagande i CISB samordnas av

LTH då finansieringsmöjligheterna som CISB erbjuder främst berör tekniska ämnen. Fler ämnesområden kan komma att bli aktuella i närtid.

Ett närmare samarbete med Business Swedens kontor i Brasilien och Chile (inklusive Argentina, Peru, Uruguay och Paraguay) bör undersökas. Via dessa återfinns många kontakter med svenska företag i området.

Sedan 2016 finns ett Innovationspartnerskap mellan Brasilien och Sverige mellan Näringsdepartementet och Brazilian Ministry of Science, Technology, Innovation and Communication. Avtalet täcker fyra fokusfrågor: 1) Life science and Health care, 2) Smart cities, 3) Sustainable Mining och 4) Bioeconomy. Med undantag för gruvarbetsfrågan, sammanfaller dessa med områden där LU har stor kompetens och intresse.

2019 bildades ett Executive Innovation Team på initiativ av Vinnova. Detta består av representanter för svenska företag i Brasilien och Team Sweden (svenska ambassaden, svenska handelskammaren, Business Sweden samt ovan nämnda CISB). Under kommande år är det angeläget att LU tydligare närmar sig nätverket för samarbete kring gemensamma frågor.

Lund Innovation District – within walking distance

Lunds universitets mobilitetsavtal i Latinamerika

ARGENTINA

- Universidad de Buenos Aires
- Pontificia Universidad Católica Argentina
- Instituto Tecnológico de Buenos Aires

BRASILIEN

- Universidade Federal do Rio Grande do Sul (avslutas under 2024)
- Ensimo Superior em Negócios
- Pontificia Universidad Católica do Rio de Janeiro
- Universidade de São Paulo
- Universidade Federal do Rio de Janeiro

CHILE

- Universidad de Chile (3)*
- Pontificia Universidad Católica de Chile (2)*
- Universidad Técnica Federico Santa María

*Antal avtal inom parentes om fler än ett

COLOMBIA

- Universidad Nacional de Colombia
- Universidad de los Andes

ECUADOR

- Universidad San Francisco de Quito

MEXIKO

- Instituto Tecnológico de Monterrey

PERU

- Pontificia Universidad Católica del Perú (2)*

VENEZUELA

- Universidad Simón Bolívar (2)*

Latinamerika – färdplan 2024

- Vidareutveckla forsknings- och utbildningssamarbeten med Chile inom ramen för de globala hållbarhetsmålen bland annat genom ACCESS (Academic Collaboration Chile Sweden). Utveckla samverkansarbetet med innovationsrelaterade aktörer samt bredda Lunds universitets engagemang till fler ämnesområden inom universitetet
- Vidareutveckla forskningsarbetet med FAPESP (the São Paulo Research Foundation), CISB (the Swedish-Brazilian Research and Innovation Centre) och andra innovationsrelaterade nätverk och organisationer i Brasilien
- Etablera ankaruniversitet i Chile
- Etablera studentutbytesavtal med universitet i Costa Rica och Uruguay
- Utveckla samarbeten med fler stipendieorganisationer
- Undersöka möjligheten att utveckla en MOOC för en spånsktalande målgrupp inom hållbarhetsfrågor

LUNDS
UNIVERSITET

LUNDS UNIVERSITET

Box 117
221 00 Lund
Tel 046-222 00 00
www.lu.se